

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародні економічні відносини»

на тему: **«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ
ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ГАЛУЗЬ ХАРЧОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПУРАТОС
УКРАЇНА»)»**

Виконавець:

студентка ФМЕ, гр. 43М

Савостьянова Маргарита Андріївна _____
/ підпис /

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Заєць Микола Артемович _____
/ підпис /

ОДЕСА – 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. У сучасній системі міжнародних економічних відносин зростає роль міждержавного інвестиційного співробітництва, що зумовлено об'єктивною необхідністю посилення глобалізації на всіх рівнях. Глобалізація, яка спочатку мала переважно політичний характер, тепер охоплює переважно економічну та фінансову сфери. У сучасній свідомості інвестиції виступають як важливий інтелектуальний розвиток структурної перебудови національної економіки, забезпечення технічного прогресу, сприяння демонстрації діяльності держави на макро- та мікрорівнях. Розвиток механізму залучення прямих іноземних інвестицій у будь-яку країну має виходити з особливостей глобалізації економіки. На сучасному етапі розвитку національної економіки підприємства харчової промисловості потребують сталого розвитку та формування оптимальної стратегії, що базується на довгострокових перспективах діяльності. У процесі розробки стратегії слід враховувати інвестиційні можливості та попередній досвід інвестиційного бізнесу. Незважаючи на те, що дослідженням питань, пов'язаних з інвестиційною діяльністю підприємств, приділяють увагу науковці всього світу, обрана тема є актуальною через динамічність функціонування середовища та необхідність усунути негативний вплив факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, що виникають внаслідок зміни умов діяльності фірм і впливають на їх результативність.

У науковій літературі існує значна кількість досліджень, об'єктом яких виступають прямі іноземні інвестиції та транснаціональний капітал. Так, зокрема, Т. Мельник та К. Касянок визначають фактори та їх вплив на залучення іноземних інвестицій [1]; А. Татарульєва характеризує спекулятивні інвестиції та можливі негативні наслідки залучення такого інвестиційного капіталу [2]. Між тим конкретне питання залучення іноземного інвестування корпорацій в харчову промисловість України є недостатнім у сучасному мінливому середовищі. Вищевикладене обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи, її мету та завдання.

Метою роботи є дослідження проблем та перспектив залучення транснаціонального капіталу в галузь харчової промисловості України на прикладі філії бельгійської ТНК ТОВ «Пуратос Україна» та визначення напрямів його удосконалення.

Поставлена мета обумовила формулювання **завдань кваліфікаційної роботи**:

- дослідити поняття та особливості залучення транснаціонального капіталу в економіку країни;
- узагальнити чинники залучення транснаціонального капіталу в галузь харчової промисловості України;
- узагальнити методи оцінки показників залучення та використання транснаціонального капіталу;
- провести аналіз показників стану та динаміки залучення прямих іноземних інвестицій в харчову промисловість України;
- провести аналіз показників фінансово-господарської та зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Пуратос Україна» як об'єкта іноземного інвестування;

- проаналізувати чинники інвестиційної активності підприємства харчової промисловості ТОВ «Пуратос Україна»;
- запропонувати заходи з державної підтримки іноземного інвестування ТНК у підприємства харчової промисловості України;
- розробити інвестиційний проект з розширення виробничих потужностей ТОВ «Пуратос Україна».

Об'єктом кваліфікаційної роботи виступає є залучення транснаціонального капіталу в галузь харчової промисловості.

Предмет кваліфікаційної роботи - теоретичні положення та практичні рішення удосконалення залучення та використання транснаціонального капіталу в галузі харчової промисловості.

У роботі знайшли застосування такі **методи дослідження** як аналіз інформації, її синтез та узагальнення, які використані для дослідження теоретичних засад залучення прямих іноземних інвестицій; метод SWOT-аналіз у для узагальнення чинників зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності підприємства; методи статистики та фінансового аналізу для аналізу показників іноземного інвестування в харчову промисловість України, показників зовнішньоекономічної діяльності підприємства та інвестиційного проекту.

Інформаційна база кваліфікаційної роботи складається з праць українських і зарубіжних авторів з проблем іноземного інвестування та діяльності ТНК, даних офіційної статистики України та внутрішньої інформації ТОВ «Пуратос Україна».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (48 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 74 сторінки. Основний зміст викладено на 69 сторінках. Робота містить 14 таблиць, 32 рисунки.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано тези:

Savostianova M., ANALYSIS OF THE FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE WITH FOREIGN CAPITAL (ON THE EXAMPLE OF "PURATOS UKRAINE" LLC). Збірник наукових робіт за підсумками студентської дистанційної науково-практичної конференції «Минуле, Сучасне, Майбутнє», Одеса: ОНЕУ, 2023.

Савостьянова М., Заєць М. А. Особливості залучення транснаціонального капіталу в економіку країни. Збірка наукових робіт кафедри МЕН Одеського національного економічного університету «World economy and International economic relation» Одеса. 2023 (у друці).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАЛУЧЕННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО КАПІТАЛУ**» було досліджено сутність прямих іноземних інвестицій, особливості їх здійснення та залучення, узагальнено чинники, що здійснюють вплив на залучення іноземного капіталу в країну, узагальнено теоретичні підходи оцінки іноземних інвестицій для країни та підприємства.

У другому розділі **«АНАЛІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ГАЛУЗЬ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ»** було проаналізовано залучення прямих іноземних інвестицій в харчову промисловість України. Проведено аналіз зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Пуратос Україна» як підрозділу ТНК Puratos. Узагальнено чинники, що впливають на іноземне інвестування та діяльність ТОВ «Пуратос Україна».

У третьому розділі **«ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В ПІДПРИЄМСТВА ГАЛУЗІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ»** запропоновані шляхи удосконалення залучення іноземних інвестицій в галузь харчової промисловості України. Запропоновано інвестиційний проект для розширення діяльності філії ТНК Puratos в нашій країні - ТОВ «Пуратос Україна».

ВИСНОВКИ

Таким чином, за результатами дослідження можна зробити наступні висновки. Зовнішньоторговельна діяльність – це діяльність із здійснення угод в галузі зовнішньої торгівлі товарами, послугами, інформацією та інтелектуальною власністю. Її основу складають зовнішньоторговельні операції, під якими розуміють комплекс дій контрагентів, спрямованих на здійснення та супровід товарного обміну. Спільні підприємства є відносно новою організаційно-соціальною формою міжнародного підприємництва, при якій створюється загальна власність на матеріальні та фінансові ресурси, що використовуються для виконання виробничих, науково-технічних, зовнішньоторговельних та інших функцій. Розвиток ЗЕД на підприємстві зумовлений його валютно-фінансовими та матеріально-технічними резервами з урахуванням можливості збереження його господарської та фінансової самостійності та забезпечення самоокупності зовнішньоторговельних угод.

Існує дві групи факторів, які впливають на розвиток експорту підприємств галузі харчування. Це зовнішні та внутрішні фактори: зовнішні фактори (макросередовище), які впливають на розвиток харчових продуктів, включаючи: економічне середовище, політичне середовище, екологічне середовище, технологічне середовище; внутрішні фактори (мікросередовище), які впливають на розвиток харчових продуктів, включаючи: кадрова експертиза, виробничі приміщення, фінансова позиція, імідж компанії. Також слід розуміти вплив глобальних факторів на розвиток ринка товарів харчової промисловості. Зростання населення, економічний розвиток і збереження високих цін на продукти харчування посилили занепокоєння щодо доступу до їжі та стратегій розвитку продовольчої безпеки в багатьох країнах. Довгий час міжнародна торгівля була невід'ємним компонентом стратегій сільськогосподарського розвитку більшості країн, а продовольча криза 2007-2011 рр. призвела до важливих змін у глобальній, регіональній та національній продовольчих системах. Протягом тривалого періоду глобальний індекс Реальних цін на продукти харчування демонстрував тенденцію до зниження. Це стало результатом динамічного економічного зростання, яке вимірюється збільшенням ВВП на душу населення, технологічним прогресом, а

також підтримкою сільськогосподарських секторів, наданою переважно в країнах ОЕСР.

За допомогою поглибленого аналізу умов формування прибутку стає можливим виявлення резервів зростання цього показника, основними джерелами яких є збільшення обсягів реалізації, зниження собівартості продукції, підвищення її якості та пошук більш вигідних ринків на її збуту. За економічним змістом показник рентабельності є комплексною характеристикою ефективності використання виробничих ресурсів. Головними джерелами резервів підвищення рівня рентабельності продукції є збільшення прибутку та зниження собівартості. Важливою характеристикою ефективності ЗЕД є оборотність активів із зовнішньоекономічних операцій. На величину та швидкість обороту оборотних засобів впливають різні чинники. До зовнішніх можна віднести галузеву приналежність учасника ЗЕД, сферу та масштаб діяльності підприємства, інфляційні процеси, характер господарських зв'язків із контрагентами. Внутрішні фактори включають тривалість виробничого циклу, кількість та різноманітність використовуваних видів ресурсів, систему та форми розрахунків за продукцію, роботи та послуги, темпи зростання виробництва та реалізації, цінову політику підприємства, методику оцінки товарно-матеріальних цінностей та запасів.

Вітмарк-Україна — український холдинг, лідер українського ринку за продажем фруктових-овочевих соків і пюре для дитячого харчування, один з лідерів у категорії соків і нектарів. Згідно аналізу показників чистого доходу від реалізації продукції, чистого прибутку ТОВ «Вітмарк-Україна» є прибутковим. В 2021 році спостерігається збільшення чистого доходу на 29212 тис.грн або на 71,40% в порівнянні з 2017 роком. Чистий прибуток зростає, в 2021 році значення становило 7676 тис.грн. або 125,50% у порівнянні з 2017 роком. Частка чистого доходу від експорту у сукупному чистому доході становила від 53,14% до 58,17%, тобто підприємство можна назвати експортоорієнтованим.

Зазначимо, що СП ТОВ «Вітмарк-Україна» здійснює експорт компанії більше ніж у 48 країн світу. При цьому основний експорт здійснюється у 2021 році у Латвію (на 130,1%), Молдову (на 134,3%), Грузію (на 139,4%) та Литву (на 142,0%). Менші обсяги експорту відбувались до Іраку, Польщі, Ізраїлю, Таджикистану. За останні роки значно скоротився експорт до Білорусі. Найбільшу частку доходу від експорту у 2017-2020 рр. забезпечено за рахунок операцій з Латвією (10,6%) та Молдовою (9,4%) у 2021 р.

Аналіз дозволяє дійти висновку, що основний обсяг чистого доходу від експорту підприємства одержано від збуту соків ТМ «Наш сік» (на суму 6842 62 тис.грн., у 2021 році на 70,4% більше, ніж у 2017 р.). Далі слідує експорт соків ТМ «Jaffa» (на 53,9% більше, ніж у 2017 р). Найбільше зростання у обсягах експорту можна відмітити за дитячим харчуванням ТМ «Чудо-Чад» (на 187,6%), дитячими нектарами «Джусік» (на 171,4 %), рослинним молоком «Vega Milk» (на 122,2%). Найменша частка чистого доходу від експорту у 2021 р. зафіксована від продажу фруктових напівфабрикатів (5,0%) та води ТМ «Aquarte» (3,8%).

Відмічено, що експорт та взагалі зовнішньоторговельна діяльність ТОВ СП «Вітмарк-Україна» здійснюється ефективно. Чистий дохід від реалізації експорту у 2021 р. на 73,7% більше, ніж у 2017 р. слід вказати на те, що спостерігається

зростання повних витрат експорту 68,3%, але темпи зростання чистого доходу перевищили темпи збільшення повних витрат. За результатами наших розрахунків чистий прибуток від зовнішньоторговельної. Таким чином, прямі іноземні інвестиції можна визначити як довгострокові капіталовкладення, які забезпечують контроль інвестора над об'єктом розміщення капіталу; капітал (грошовий або основний), наданий інвестором – юридичною особою – іноземною компанією, над якою фактично встановлено контроль інвестора на тривалий термін; вони відбуваються, коли фізична особа або компанія володіє принаймні 10% іноземної компанії. ПІІ мають вирішальне значення для країн, що розвиваються. Компанії в країнах, що розвиваються, потребують багатонаціонального фінансування та досвіду, щоб розширити, структурувати та керувати своїми міжнародними продажами. Між тим, слід зазначити, що залучення ПІІ маж як вигоди, так і негативні моменти для країн, що залучають іноземне інвестування. Аналіз переваг і недоліків іноземних моделей стимулювання іноземних інвестицій показує, що не потрібно обмежувати діяльність державного та приватного капіталу у стимулюванні та залученні ПІІ. В умовах глобалізації це в принципі неможливо. Проте необхідно більш виважено підходити до проблеми залучення та використання іноземних інвестицій в Україну, участі країни в міжнародному русі капіталу.

«Практика переваги» певних видів іноземних інвестицій та методів їх регулювання значною мірою залежить від ряду факторів (детермінант в іноземних джерелах), які можна класифікувати наступним чином: фактори зовнішнього середовища або зовнішні фактори (географічне положення країни, всі види ресурсів, науково-технічна база, обсяги ринків споживчих і промислових товарів, інфраструктура) та внутрішні фактори (включають створення та управління представництвами, ефективність процесів тощо (інтереси урядів, управління очікуваннями інвесторів, ефективність адміністративних процедур, нормативно-правова база, фінансові та податкові стимули). Правова база, що регулює ПІІ в країнах, що розвиваються, традиційно була дуже різноманітною. Це зумовлено суттєвими відмінностями в політиці цих держав щодо іноземного капіталу та цілях інвестиційної політики, що здійснюється пропорційно національним інтересам. Залежно від ступеня державного регулювання інвестиційної діяльності виділяють пасивні та активні методи.

Оцінка ефективності інвестицій – надзвичайно складна проблема, яка потребує як кількісних, так і якісних підходів. Тим більше, це стосується іноземних інвестицій, де виникає низка додаткових факторів, дію яких необхідно враховувати при цій оцінці. Методику оцінки ефективності інвестиційного проекту проводять за показниками ефективності інвестиційних проектів, що розглядаються різними методичними рекомендаціями, а також використовуються в процесі оцінки інвестиційних проектів.

Для ТНК зі США та країн ЄС інвестиційно найпривабливішою сферою України називають харчову промисловість, яка є важливою ланкою агропромислового комплексу нашої країни. Це можна пояснити зростанням інвестиційних потоків у цю галузь економіки в останні роки, наявністю широкої та різноманітної сільськогосподарської сировинної бази, наявністю багатьох ринків

збуту з великим попитом на харчові товари, географічним розширенням експортної діяльності, збільшенням рівня прибутку в галузі в останні роки.

Розглядаючи ПІІ за країнами-інвесторами, найбільшими донорами серед них є Нідерланди, Кіпр, Велика Британія, Люксембург, Швейцарія, Польща, Німеччина та Франція. При цьому інвестиційний дохід з країн ЄС дорівнює 76% від загальної суми отриманих інвестицій, з країн СНД - 14% загального обсягу інвестування, з інших країн світу - 10%. За три аналізованих роки частки основних країн-інвесторів у харчову промисловість України змінились несуттєво. Відмічене зростання частки Нідерландів на 0,1%, Люксембургу на 0,1% та Швейцарії на 0,2%. Кіпр, Велика Британія скоротили свої частки в загальному обсягу інвестицій у харчову промисловість України. Детальна структура ПІІ у харчовій промисловості характеризується наступним чином: більше за інші інвестиції у виробництво напоїв, переважають какао, шоколад та кондитерські вироби з цукру, цукор, чай та кава, спеції та приправи, готові страви та закуски; виготовляти олії та тваринні жири; молочні продукти; переробка та консервування плодів і овочів; тютюнові вироби; хліб, хлібобулочні та борошняні вироби; борошномельне виробництво та виробництво продуктів зернової промисловості, крохмалю та крохмальних продуктів; м'ясо та м'ясопродукти тощо. В Україні найбільшими ТНК, що вклали значні фінансові ресурси в підприємства галузі харчової та тютюнової промисловості станом на 2019 рік є Pepsi Cola, Coca-Cola, лідируючі позиції також займають такі корпорації, як McDonald's, Nestle SA., British American Tobacco та ін.

Puratos Group - міжнародна корпорація, яка у 2020 році відсвяткувала 100 річницю своєї діяльності. Вже 15 років представництво бельгійської корпорації Puratos функціонує в Україні і на сьогоднішній день компанія ТОВ «Пуратос Україна» є лідером свого сегменту харчової промисловості на ринку України. Можна відзначити, що 2019-2021 роки ТОВ «Пуратос Україна» досягло збільшення чистого прибутку на 4,25%, а надходжень – на 2,18%, що свідчить про розвиток економічної діяльності та збільшення обсягів продажів. Проте слід зазначити, що у підприємства також зріс індекс собівартості (на 2,11%) та витрати (на 2,33%). Це пов'язано зі збільшенням обсягів імпорту та виробництва, а також зростанням цін на ресурси та різкими коливаннями курсу гривні. валова доля та роль приросту обсягу імпорту припадає на підсилювачі та суміші хлібобулочних виробів. Таке зростання відбулося у вартісному та фізичному обсягах імпортованих поставок. Тим не менш, структура імпорту ТОВ «Пуратос Україна» зазнала перегляду, так частка поліпшувачів і сумішей зменшилася до 38% у 2021 р. (50% у 2019), а частка дріжджів, що є значною статтею імпорту, скоротилася з 46% у 2019 р. до 32% у 2021 році. ТОВ «Пуратос Україна» мала в аналізований період позитивну динаміку продажів товарної продукції. У 2021 році у порівнянні із 2019 загальний обсяг продажів продуктів власного виробництва збільшився у 1,91 раза. В цілому аналіз зовнішньої торгівлі та збутової діяльності підприємства демонструє, що воно є ефективним в системі Puratos Group.

Проведені аналітичні розрахунки дозволяють дійти висновку, що в цілому фінансово-господарські показники діяльності підприємства демонструють ефективність здійснення інвестицій та ефективність здійснення управлінських рішень. Наприклад, коефіцієнт автономії, який визначає частку власних фінансових

ресурсів у загальній структурі фінансування підприємства при нормативному значенні більше, ніж 0,5 складає 0,86 у 2021 році. Коефіцієнт фінансової залежності, який є оберненим до попереднього показника має наближатися до 1, це означає, що власники повністю фінансують підприємство, в нашому випадку у 2021 році він склав 1,16. Рентабельність сукупного капіталу має бути визначена на рівні не менше 10,0 а у нашого підприємства в 2021 році вона склала 7,47, хоча у 2019 році була вище нормативу (12,43). Рентабельність сукупного капіталу характеризує операційну ефективність підприємства. Вона залежить від рентабельності обороту. Рентабельність власного капіталу також демонструє тенденцію до зниження: при нормативі більше 10,0 вона знизилась у 2021 році до значення 7,12 з 12,91 у 2019 році. Рентабельність власного капіталу засвідчує ефективне використання власного капіталу, можливість його примноження. Вона забезпечується отриманням чистого прибутку в результаті господарської діяльності. В нашому випадку показник засвідчує зниження ділової активності на підприємстві.

З проведеного аналізу можна зробити висновок, що ТОВ «Пуратос Україна» має найважливіші сильні сторони, серед яких висока якість продукції, сертифікована за міжнародними системами стандартизації та стандартами ЄС, наявність власних виробничих потужностей, кадровий потенціал, авторитет бренду, економічність і високий рівень надійності традиційних постачальників та покупців. Слабкими сторонами підприємства, які досліджувалися, є залежність від імпорту сировини та обладнання, подорожчання окремих видів продукції. Зростання популярності невеликих магазинів, збільшення кількості пекарень, відділів харчування та пекарень у системі роздрібної торгівлі та покращення можливостей імпорту за умовами ЗВТ з ЄС вважаються напрямками, які можуть покращити стан підприємства. Ми враховуємо економічну та політичну невизначеність, коливання обмінного курсу та потенціал фінансової кризи як загрозу, яка негативно вплине на діяльність ТОВ «Пуратос Україна».

Світова практика показує, що найвигіднішим способом інвестування капіталу в харчову промисловість є створення нових технологічних засобів виробництва та нових технологій для прискорення та вдосконалення виробничого процесу. Нами визначено ефективні заходи заохочення іноземних інвестицій урядами в країнах з іноземними інвестиціями, зокрема: фіскальні та кредитні стимули, податкові стимули та структурну підтримку. Харчова промисловість є найперспективнішою галуззю для інвестування в Україні, але важливо, щоб це було не просто виробництво зерна, держава має переходити до більш складних речей, а саме збільшення виробництва органічної продукції, яка приваблива скрізь і в світі та привертає увагу інвестора. Розробка та виробництво органічних продуктів харчування може бути одним із найперспективніших варіантів інвестування в контексті майбутнього економічного розвитку.

Для ефективного розвитку ТНК в харчовій промисловості Україні та для одночасного збереження національних інтересів необхідно проводити виважену політику міжнародного розширення харчового виробництва та відкриття економічних кордонів держави у поствоєнний період. Звідси випливає необхідність окремо окреслити роль уряду у відносинах з ТНК.

Не чекаючи державних ініціатив і сама компанія ТОВ «Пуратос Україна» знаходить подальші можливості для підтримки української економіки. Так, було засновано Фонд Відновлення Хлібної Галузі України. Благодійний фонд заснований для матеріальної та технологічної підтримки українських підприємств хлібобулочної та кондитерської галузей, що постраждали внаслідок російської агресії. Основною метою Фонду є відновлення пошкоджених виробничих ліній та закупівлі сировини для виробництва. Як постачальник інгредієнтів для виробництва хліба та кондитерських виробів, «Пуратос Україна» усвідомлює особливу важливість харчової галузі для фізичного виживання людей і для збереження цивілізаційних, культурних, гуманістичних цінностей, таких як впевненість у завтрашньому дні та стабільний розвиток.

В якості інвестиційного проекту пропонується за допомогою вкладення додаткових коштів корпорації Puratos Group розширити виробництво сухих сумішей для хлібобулочних виробів. Хлібобулочні вироби відносяться до товарів першої необхідності, тому завжди знайдуть попит на хлібопекарських виробництвах України. Ще один аргумент на користь саме цього інвестиційного проекту полягає у тому, що такі суміші є продуктом із доданою вартістю, тобто зерно, необхідне для приготування сумішей, не буде експортуватися у чистому непереробленому вигляді. З розрахунків загальних грошових потоків бачимо, що чистий дохід дорівнює 36 228,70 тис. грн., що є додатним значенням, тоді грошові притоки перевищують грошові відтоки, тому проект може бути прийнято до розгляду. Чиста поточна вартість (NPV) проекту становить 16311,70 тис. грн. Отже, враховуючи фактор часу, тобто ставку дисконту, притік грошових коштів перевищує вплив грошових коштів, тому проект можна вважати ефективним. Термін окупності запропонованого інноваційного проекту становитиме 4,21 року, дисконтований термін окупності запропонованого к реалізації проекту, тобто фактор часу (коефіцієнт дисконтування) становитиме 5,01 року. Нагадаємо, що проект розрахований на 9 років, а виробництво прогнозується налагодити з другого року реалізації проекту. Індекс прибутковості витрат становить більше 1, таким чином робимо висновок, що інвестиційний проект економічно ефективний, а з кожної вкладеної в якості інвестицій гривні дохід становить 1 грн 9 копійок. Загальний ефект від інвестиційного проекту складає 16312,00 тисяч гривень, а ефективність 8,93%, тобто запропонований проект необхідно реалізувати ТОВ «Пуратос Україна».

АНОТАЦІЯ

Савостьянова М.А., «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ГАЛУЗЬ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ПУРАТОС УКРАЇНА»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є залучення транснаціонального капіталу в галузь харчової промисловості.

У роботі досліджено сутність прямих іноземних інвестицій, особливості їх здійснення та залучення, узагальнено чинники, що здійснюють вплив на залучення іноземного капіталу в країну, узагальнено теоретичні підходи оцінки іноземних інвестицій для країни та підприємства.

Проаналізовано залучення прямих іноземних інвестицій в харчову промисловість України. Проведено аналіз зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «Пуратос Україна» як підрозділу ТНК Puratos. Узагальнено чинники, що впливають на іноземне інвестування та діяльність ТОВ «Пуратос Україна».

Сформовано шляхи удосконалення залучення іноземних інвестицій в галузь харчової промисловості України. Запропоновано інвестиційний проект для розширення діяльності філії ТНК Puratos в нашій країні - ТОВ «Пуратос Україна».

Ключові слова: прямі іноземні інвестиції, політика залучення іноземного капіталу, чинники залучення транснаціонального капіталу, ТНК, інвестиційний проект, показники інвестиційного проекту.

ANNOTATION

Savostyanova M.A., "PROBLEMS AND PROSPECTS OF ATTRACTING TRANSNATIONAL CAPITAL IN THE FOOD INDUSTRY OF UKRAINE (ON THE EXAMPLE OF PURATOS UKRAINE LLC)"

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty 292 "International Economic Relations" under the educational program "International Economic Relations". – Odesa National University of Economics. – Odesa, 2023

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the study is the attraction of transnational capital in the food industry.

The work examines the essence of direct foreign investments, the peculiarities of their implementation and attraction, summarizes the factors influencing the attraction of foreign capital to the country, summarizes the theoretical approaches to the assessment of foreign investments for the country and the enterprise.

The attraction of foreign direct investment in the food industry of Ukraine is analyzed. An analysis of the foreign economic activity of Puratos Ukraine LLC as a division of Puratos TNC was carried out. Factors affecting foreign investment and activity of Puratos Ukraine LLC are summarized.

Ways of improving the attraction of foreign investments in the food industry of Ukraine have been formed. An investment project has been proposed to expand the activities of the Puratos TNC branch in our country - Puratos Ukraine LLC.

Keywords: foreign direct investment, foreign capital attraction policy, factors of transnational capital attraction, TNC, investment project, investment project indicators.